

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 126/23

2023 m. liepos 13 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas sujungtose bylose C-615/20 | YP ir kt. ir C-671/20 | M. M. (Teisėjo imuniteto panaikinimas ir jo nušalinimas nuo pareigų)

Nacionaliniai teismai privalo netaikyti akto, kuriuo, pažeidžiant Sąjungos teisę, nurodoma nušalinti teisėją nuo pareigų

2020 m. lapkričio 18 d. Lenkijos Aukščiausiojo Teismo Drausmės bylų kolegija priėmė nutarimą leisti iškelti baudžiamąją bylą Varšuvos apygardos teismo teisėjui I. T., nušalinti jį nuo pareigų ir sumažinti darbo užmokestį nušalinimo laikotarpiu. Priėmus šį nutarimą, iš pradžių teisėjo I. T. nagrinėtos bylos buvo perskirtos kitos sudėties teismui, išskyrus baudžiamąją bylą, kurioje pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą byloje C-615/20.

Byloje C-615/20 vieno teisėjo (būtent teisėjo I. T.) sudėties Varšuvos apygardos teismui kilo abejonų dėl Drausmės bylų kolegijos¹ nepriklausomumo ir nešališkumo, todėl jis paprašė išaiškinti, ar pagal Sąjungos teisę tokiai kolegijai draudžiama panaikinti bendrosios kompetencijos teismų teisėjų imunitetą nuo baudžiamosios atsakomybės ir nušalinti juos nuo pareigų. Be to, jis pateikė Teisingumo Teismui klausimą, ar pagal Sąjungos teisę, visų pirma viršenybės ir lojalaus bendradarbiavimo principus, draudžiama nagrinėjamą nutarimą laikyti privalomu ir ar dėl to teisėjas I. T. turi teisę toliau nagrinėti jam paskirtą minėtą baudžiamąją bylą.

Byloje C-671/20 teisėjas, kuriam buvo perskirta viena iš teisėjui I. T. iš pradžių priskirtų bylų, paprašė Teisingumo Teismo išaiškinti, ar pagal Sąjungos teisę reikalaujama, kad jis neatsižvelgtų į dėl teisėjo I. T. priimtą Drausmės bylų kolegijos nutarimą ir nebenagrinėtų šios bylos, o kompetentingos nacionalinės teisminės institucijos privalo leisti teisėjui I. T. toliau nagrinėti tą bylą.

Šios dienos sprendime Teisingumo Teismas pažymėjo, kad šis nutarimas buvo grindžiamas nacionalinėmis nuostatomis, kurias Teisingumo Teismas neseniai pripažino prieštaraujančiomis Europos Sąjungos sutarties 19 straipsnio 1 dalies antrai pastraipai² tiek, kiek jomis Drausmės bylų kolegijai, kurios nepriklausomumas ir nešališkumas nėra užtikrinti, suteikti įgaliojimai nagrinėti bylas, turinčias tiesioginį poveikį teisėjų statusui ir pareigų vykdymui, kaip antai susijusias su baudžiamosios bylos iškėlimu šiems teisėjams. Taigi, atsižvelgiant į sprendimo, kuriuo konstatuojamas valstybės narės įsipareigojimų neįvykdymas, galią ir tiesioginį šios nuostatos veikimą bei Sąjungos teisės viršenybės principą, **Lenkijos teismai privalo užtikrinti tos nuostatos ir šios Teisingumo Teismo išvados laikymąsi, imdamiesi visų priemonių joms įgyvendinti**, net jeigu nėra nacionalinės teisės aktų.

Šiuo tikslu **nacionaliniai teismai turi netaikyti tokio akto, kaip Drausmės bylų kolegijos nutarimas, kai, atsižvelgiant į nagrinėjamą procesinę situaciją, tai būtina Sąjungos teisės viršenybei užtikrinti, ir tam** negali

¹ Vėliau Lenkijos Aukščiausiojo Teismo Drausmės bylų kolegija buvo panaikinta. Žr. 2023 m. balandžio 21 d. Nutarties *Lenkija / Komisija*, C-204/21 R-RAP, 26 punktą (taip pat žr. PS Nr. 65/23).

² 2023 m. birželio 5 d. Sprendimas *Komisija / Lenkija (Teisėjų nepriklausomumas ir privatus gyvenimas)*, C-204/21 (taip pat žr. PS Nr. 89/23).

kliudyti jokie argumentai, grindžiami teisinio saugumo principu ar susiję su tariama *res judicata* galia. Dėl teisinio saugumo Teisingumo Teismas pažymėjo, kad tiek baudžiamąjį procesą byloje C-615/20, tiek procesą byloje C-671/20 nacionaliniai teismai sustabdė, kol Teisingumo Teismas priims šį sprendimą, todėl, atrodo, nėra kliūčių tam, kad šių procesų teisminį nagrinėjimą atnaujintų teisėjas I. T.

Taigi pagal Sąjungos teisę reikalaujama, pirma, kad byloje C-615/20 **teisėjas I. T. galėtų toliau naudotis jurisdikcija** jo nagrinėjamoje **baudžiamojoje byloje** ir, antra, kad byloje C-671/20 **teismas, kuriam buvo perskirta viena iš teisėjų I. T. iš pradžių priskirtų bylų, nenagrinėtų šios bylos ir kompetentingos teisminės institucijos perskirtų ją teisėjui I. T.**

Galiausiai Teisingumo Teismas nusprendė, kad nei nacionalinės nuostatos, pagal kurias nacionaliniams teismams draudžiama nagrinėti Drausmės bylų kolegijos nutarimo privalomąjį pobūdį, antraip teisėjams grėstų drausminės nuobaudos, nei konstitucinio teismo jurisprudencija, neleidžianti tokio nagrinėjimo, **negali užkirsti kelio tam, kad šis nutarimas nebūtų taikomas.** Pagal Sąjungos teisės viršenybės principą reikalaujama netaikyti jokios šiai teisei prieštaraujančios nacionalinės teisės nuostatos ir jurisprudencijos. Be to, tai, kad nacionalinio teismo teisėjas netaikė šių nacionalinės teisės nuostatų ar jurisprudencijos, negali užtraukti jam drausminės atsakomybės.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Visas sprendimo [tekstas ir jo santrauka](#) nuo jų paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎(+352) 4303 6005.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „Europe by Satellite“ ☎(+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

